

ALS INTERMEDIAR* OMGAAN MET VALSE, MISLEIDENDE INFORMATIE OVER DE COVID-19 VACCINS

HERKEN VERSCHILLENDE SOORTEN VALSE INFORMATIE

Er zijn enerzijds antivaxberichten en complottheorieën die radicaal tegen vaccinatie zijn. Dit is zuivere desinformatie. Anderzijds circuleert er misleidende informatie over de COVID-19 vaccins via mensen die straffe, niet onderbouwde, zogezegde “wetenschappelijke” uitspraken doen. Deze laatste bieden een misleidend en onjuist antwoord op vragen die rond de COVID-19 vaccins leven en wakkeren bezorgdheden verder aan.

PAK WIJDVERSPREIDE VALSE INFORMATIE AAN

Als je in persoonlijke gesprekken of online met valse informatie geconfronteerd wordt, kijk dan hoe wijdverspreid deze informatie is (bv. het aantal ‘likes’, ‘views’ en ‘shares’). Kijk via de commentaren hoe sterk het bericht leeft. Onjuiste berichten op een publiek kanaal (bv. Facebook) kun je rapporteren om verdere verspreiding te voorkomen. Ook kun je in een comment naar betrouwbare bronnen verwijzen. Toon echter begrip voor wie deze informatie gewoon deelt. Vaak is dit vanuit een oprechte bezorgdheid.

GEEN ONNODIGE AANDACHT VOOR ANTIVAX

Naast de verspreidingsgraad is het nodig om te kijken over welke soort valse informatie het gaat. Geef de radicale antivaxberichten en de complottheorieën geen onnodige aandacht door ze publiek te corrigeren. Antivax- en complottheorieën worden vaak verspreid voor sensatie, worden door veel mensen opgepikt, maar slechts door een minderheid geloofd. Rapporteren kan altijd. Een persoonlijk gesprek ook.

VERWIJS NAAR FACTCHECKS

Het is vaak niet nodig om op eigen initiatief, via eigen berichten, valse informatie tegen te gaan. Er zijn goede websites die aan factchecking doen, ook over de COVID-19 vaccins. Zij weerleggen de uitspraken in detail en gaan op zoek naar betrouwbare informatie en bestaande wetenschappelijke evidentie. Gezondheid & Wetenschap (<https://www.gezondheidenwetenschap.be>) doet factchecks over corona en de COVID-19 vaccinatie. Deel dus best rechtstreeks informatie via deze betrouwbare websites via je eigen kanalen.

HELP BURGERS OM INFORMATIE KRITISCH TE BEOORDELEN

Valse, misleidende berichten trekken typisch de aandacht via een pakkende kop, roepen sterke emoties op en benadrukken vaak autoriteit om betrouwbaar over te komen (bv. dokter X zegt, gestudeerd aan universiteit Y). Er worden heel sterke, maar ongefundeerde uitspraken gedaan over erg gevoelige onderwerpen (bv. onvruchtbaarheid, genetische modificatie, ...). Spreek over de strategieën die vaak worden gebruikt bij de verspreiding van valse en misleidende informatie en leer kritisch beoordelen.

VERSPREID ZELF BETROUWBARE INFORMATIE

De meest actuele informatie over de COVID-19 vaccins en de vaccinatiecampagne is terug te vinden op de websites van de bevoegde overheidsinstanties. Deze websites bieden ook antwoorden op de meest voorkomende vragen: www.laatjevaccineren.be (Agentschap Zorg & Gezondheid) en <https://www.info-coronavirus.be/nl/vaccinatie/> (Nationaal Crisiscentrum).

*professionals die in persoonlijk contact staan met burgers in een opvoedende, verzorgende of ondersteunende rol